

PROPRIETAR - DIRECTOR
Dr. **AUGUSTIN POPA**
Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:
conform regulamen. de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

Prof. **DUMITRU NEDA**

Fioae înscrisă în Registrul de publicații al Trib. Târnava-Mică sub Nr. 2-1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericăscă — Apare în fiecare Sâmbătă

Ziua Restaurației

Cu sobrietatea voită de Suveranul însuși, și potrivită seriozității excepționale a zilelor, țara comemorează, astăzi în 8 Iunie, împlinirea alor zece ani de când M. S. Regele Carol II a coborât în mijlocul poporului său și s'a urcat pe tronul ce i se cuvenia, spre a toarce mai departe firul gloriilor românești pornit cu atâta înțelepciune de slăviții săi înaintași.

Plecarea dintre noi a Principelui moștenitor care cucerise dragostea tuturor a însemnat nu numai o ruptură în continuitatea liniei de drept fundamental al națiunii abia închiegate în Stat de mare viitor, ci a lăsat și un gol dureros în sufletul nației care legase de tânăra odraslă regală, crescută la noi acasă, în tradițiile și datinile noastre, nădejdele marilor îndreptări și nouilor așezări sociale, de care țara nouă avea absolută nevoie pentru a-și dura temeliiile rămănoțoare ale unui destin de mărire corespunzător așteptărilor părinților celor ce s'au jertfit pentru isbândirea visului nostru milenar. Era firesc că țara nu s'a putut împăca o clipă cu actul neașteptat și nedrept care însemna o bruscare periculoasă pentru evoluția firească a vieții și așezărilor românești. De aici entuziasmul cu care a fost îmbrățișat Restauratorul ordinii zdruncinate.

Așezat la comanda destinelor noastre naționale, tânărul Domnitor a primit o moștenire pe cât de glorioasă pe atât de grea. Procesul de închiegare într'o puternică unitate a provinciilor revenite la matcă din atâtea țări cu alte rosturi și alte obiceiuri, cu toată frământarea inerentă unor prefaceri de așa amploare, era în plină și agitată desfășurare. Sguduiriile politice și sociale cari au învăluit ca un uragan cutropitor Europa, amenințând să desființeze nu numai întreaga ordine creată prin tratatele de pace din 1918 ci să acopere în lava lor vulcanică toată civilizația bimilenară a bătrânului nostru continent, n'au făcut decât să agraveze în chip nebănuit problemele de conducere ale țării. — În mijlocul acestui vârtej plin de primejdii, Regele a stat veghe neadormită și neînfricată. Inteligență vie și energie neșovăitoare a dominat evenimentele și a imprimat pecetia personalității sale pe deceniul de prefaceri pe care-l încheem.

Ascultătoare fidelă a învățăturilor din care derivă din dumnezească voință așezarea Autorității în fruntea societăților omenești, și interpretă credincioasă a simțirii românești legată organic de Regele său, Biserica românească unită varsă rugăciuni fierbinți și neîncetate către Dumnezeu, cerând să ocrotească în aceste vremuri de primejdii țara românească și pe Regele ei, și strigă într'un glas cu întreaga națiune:

Trăiască Regele!

Solemnitate aleasă

Consacrarea P. S. VASILE AFTENIE întru episcop de Ulpiana, auxiliar al Arhiepiscopului de Alba Iulia și Făgăraș — Insemnătatea și rostul evenimentului, talmăcit de I. P. S. Sa mitropolitul ALEXANDRU

În biserica lui Dumnezeu au existat și există, martoră ne este istoria, mai multe feluri de Episcopi, cu funcție și slujbă nuanțate după nevoile timpurilor și ale locurilor.

Așa existau *Periodeuții*, investiți cu caracter episcopal, revocabili la discreție și nebucurându-se de o autoritate autonomă nici de o situație fixă.

Existau *corepiscopii*, adevărați Episcopi și ei, dar Episcopi rurali cu jurisdicție limitată, depinzând de Episcopul din orașul vecin. Totuși îi vedem asistând la conciliile din Neocesareea, Nicea, Efes, și subscriind actele oficiale în numele lor propriu, cu titlul propriei biserici și nu ca delegați ai unui alt Episcop.

Episcopi titulari. Aceștia prin consacrare au caracterul episcopal, dar în faptă sunt privați de uzul consacării și de orice exercițiu al jurisdicției legate de titlul lor, titlu ce se găsește în *partibus infidelium*, cum se spune. Li se conferă titlul respectiv mai mult ca să nu se piardă memoria unor scaune vechi ilustre.

Episcopi coadjutori, constituiți de Pontificalele Roman cu oficiul și puterea de a-i ajuta pe Episcopii eparhioți în administrarea și guvernarea diecezei. Unii dintre aceștia sunt constituiți cu drept de succesiune. Pe când alții sunt constituiți fără acest drept din urmă. Aceștia din urmă se numesc în sensul adevărat și canonic al cuvântului auxiliari, dacă se dau persoanei Episcopului respectiv eparhioț. Pentru că mai există coadjutori fără drept de succesiune dați Scaunului Episcopal ca atare, cum a fost și mai este cazul nu arareori în Germania.

Primul caz de Episcop auxiliar respectiv coadjutor este a lui Alexandru de Cezareea, dat bătrânului Episcop Narcis de Ierusalim. Alte cazuri le găsim în Anatoliu coadjutor a lui Theotecne de Cezareea, Macarie coadjutor a lui Maxim de Ierusalim, Sf. Augustin a lui Valeriu de Hippona, Sf. Gregoriu Nazianzenul al tatălui său, Episcop și dânsul. Sf. Gregoriu Nazianzenul a fost episcop auxiliar în înțelesul adevărat și canonic al cuvântului, după definiția ce ne-o dă Codex Iuris în Can. 350 § 3.

Este de sigur primul caz în istoria Arhidiecezei noastre ca Arhiereul Blajului să capete un Episcop auxiliar. Dacă Sf. Scaun a crezut de bine să-mi dea mie deținătorului

vremelnic al acestui Scaun ilustru un auxiliar în persoana Părintelui Dr. Vasile Aftenie prin rescriptul Sacrei Congregațiuni Orientale Nr. 114/40 din 27 Aprilie a. c., a făcut-o desigur îndemnată de motive serioase și grave. A avut în vedere, cum o spune expres Sacra Congregațiune, vastitatea teritoriului Arhidiecezei noastre, sporită cu întreg teritoriul Vechiului Regat. Acest teritoriu atât de vast, cu diaspora credincioșilor noștri risipiți în Vechiul Regat dela Turnu Severin și până la Dorohoiu și în Dobrogea și în Basarabia reclama prezența în mijlocul lor a cel puțin unui Episcop auxiliar, cu putere de vicar general, cum se exprimă aceeași Congregație, într'o scrisoare adresată mie.

Nu putem să nu recunoaștem justețea punctului de vedere al Sacrei Congregațiuni, mai ales dacă socotim că afluxul credincioșilor noștri spre Vechiul Regat, în căutare de lucru, este tot mai mare, și primejdiile care îi înconjoară tot mai multe. Pe lângă acestea socotiți și nevoia unui Episcop permanent în Capitala Țării unde rezidă guvernul, unde își are reședința Majestatea Sa Regele, unde pulsează viața națională în plin, și unde se decid atâtea interese mari ale neamului, cari nu ne pot lăsa indiferenți pe noi fiii aceluiasi neam și supuși loiali ai guvernelor de pe vremuri și a Majestății Sale Regelui.

Preasfințite Părinte Episcoape Vasile,

Voința Romei și dorința mea de altă parte, te-au vrut Episcop auxiliar în Arhidieceza română unită de Alba Iulia și Făgăraș. Nu ești deci un Episcop Periodeuț, revocabil la discreție, nici simplu episcop titular fără jurisdicție, nici corepiscop, un fel de episcop rural, ci un Episcop auxiliar în sensul adevărat și canonic al cuvântului care va avea în grija lui mai cu seamă soarta fiilor noștri din Vechiul Regat al României. Ai deci o misiune pe cât de grea, pe atât de sublimă în același timp.

Vei avea să continui misiunea ce ai avut ca protopop al Bucureștilor, de a desăvârși organizarea credincioșilor noștri din acea vastă diasporă, de astădată însă investit cu caracter episcopal și cu puteri de vicar general, pe cari ți le deleg și cu cari te investesc cu dragă inimă.

Ești deja călit în luptă, ești deja oțelit în puteri. Ani dearândul ai fost santinelă neadormită în capitala noastră și ai parcurs teritoriul Vechiului Regat dela un capăt la ce-

lălat, vestind cuvântul Demnului, încurajând mângâind, organizând, adunând pe fiii din risipire în mănunchiuri puternice, ajutat în mod eficace din partea Consistorului nostru arhidiecezan în frunte cu Arhiepiscopul său. Erai deci din acest punct de vedere cel mai indicat să continui o tradiție glorioasă cu puteri sporite acum, cu delegație mărită, investit cu aureola de Episcop.

Să dea Dumnezeu ca misiunea ta, față de fiii din risipire ai bisericii noastre, fără de nici o intenție de agresivitate față de cei de alte credințe, mai ales frații de același sânge cu noi, cu cari împreună realiza-vom mărirea Sionului Românesc, să dea roadele cele mai minunate spre gloria bisericii lui Hristos, spre slava neamului și mărirea Tronului August al Măjestății Sale Regelui Carol II.

Activitatea ta de misionar neobosit când erai profesor de teologie, în atâtea parohii expuse ale Arhidiecezei, activitatea de sigur mai scurtă ca Rector al Seminarului nostru arhidiecezan, experiențele ce ți-ai câștigat ca membru al Consistorului nostru arhiepiscopesc, și ca membru sau președinte al forurilor noastre ecleziastice, și ca fost președinte al Reuniunii noastre de misiuni, ne îndrituiesc la cele mai frumoase nădejdi în noul câmp de activitate ce te așteaptă.

De mult tot doreau fiii noștri din capitala țării să aibă un episcop în mijlocul lor, dacă nu se poate deocamdată să se fixeze stabil în mijlocul lor însuși Mitropolitul. Iată gândul trup s'a făcut: ideea este acum o dulce realitate. Urmează numai ca și acești fii să-și ciustească pe noul păstor și să-i dea mână de ajutor efectiv; și nu numai cu promisiuni vagi oricât de frumoase ar fi ele. De acum înainte să puie cu toții umăr la umăr ca să dovedească că au cerut serios ceea ce au cerut atât de stăruitor și cu insistență.

Preasfințite Părinte Vasile! Ce sfaturi ți-aș putea da eu acum în ziua cea mai frumoasă a vieții tale? Îți voi da câteva sfaturi culese din sfinții Părinți.

„Hristos, zice sf. Ioan Gură de aur, își trimite Apostolii, ca și soarele razele, ca razele parfumul lor, ca focul schinteile. În virtuțile lor trebuie să se vădească puterea lui Hristos, așa cum se vădește soarele în razele sale, cum recunoști roza în parfumul ei și cum zărești focul în schinteile lui“. „Gândiți-vă, zice sfântul Augustin, ce înseamnă să stai în fruntea poporului sfânt și reflectați ce înseamnă să ai de lucru cu sfințele Taine: Cel ce trăiește de pe altar, trebuie să și placă altarului.“ Iară sf. Ignățiu Martirul: „Poartă-i pe toți, pe cum te poartă pe tine Domnul; rabdă toată slăbiciunea ca un luptător desăvârșit: unde e mult de lucru acolo realizezi și mult folos. Stai tare și neclintit ca o nicovală care e obișnuită să primească lovituri; se cuvine unui luptător viteaz să primească lovituri și — să învingă“. „Ți-ai pus mâinile pe o muncă grea, ai nevoie de tărie; ai devenit paznic al lui Izrail, ai nevoie de prudență; ai devenit datornic înțelepților și neînțelepților, ai nevoie de dreptate; în sfârșit ai nevoie mai cu seamă de cumpăt, ca nu cumva altora predicând însuși să te faci netrebnic“. (Sf. Bernard către Papa Eugeniu).

Preasfințite Părinte Vasile,

Chemat-ai fost și tu de Dumnezeu ca ordinioară Aron. Nu ești un intrus. Deci Domnului, care — El te-a făcut arhiepiscop, ai să-și slujești prin sfințenia vieții în toate zilele vieții tale, așa cum te povățuiesc sfinții părinți la cari m'am referit.

Preasfințite Părinte Vasile! Azi prăznuim ziua Înălțării Domnului și 'n același timp și ziua când neamul își cinstește eroii săi căzuți pe altarul de jertfă. Să fie aceasta un îndemn și mai puternic pentru tine de a te jertfi la nevoie pentru neam în asemănarea celor mai buni fii ai săi.

Preasfințiți Părinți, Iubiți Frați și Fii,

Dumnezeu, care cârmuiește vremurile și oamenii, în prevedința-i părintească față de Biserica noastră română unită voit-a să sporească numărul apostolilor, spre înlesnirea

muncii noastre arhieresti, încă cu unul. Să dăm laudă lui Dumnezeu și în genunchi să mulțumim pentru mila lui cea mare, pentru milostivirea sa spre noi. Să avem în același timp încredere nemărginită în destinele bisericii noastre române unite, această mamă a noastră care ne strânge dulce la sinul ei și ne hrănește pe toți spre viața de veci. Amin.

*

Solemnitatea consacării. Consacrarea într-un arhiepiscop a P. S. Vasile s'a desfășurat cu toată pompa și pietatea potrivită evenimentului.

De dimineața, la 8^{1/2}, clopotele manale ale catedralei au început a chema lumea la praznic. Bătrânul locaș de închinare s'a umplut, în curând, de mulțimea credincioșilor. Oaspeți distinși din alte părți și reprezentanții autorităților locale se înghesuie în stratele presbiteriului. Observăm pe Părinții canonici I. Georgescu și Tămăian dela Oradea, Titus Malaiu și Cosma Avram dela Cluj, profesorul Stan dela Oradea, egumenii mănăstirilor noastre, un mănunchiu de protopopi și preoți, precum și grupul impunător al colegilor de liceu ai sărbătoritului, aceia cu care a bătătorit cărarea celor 8 ani de liceu și cari au avut delicata atențiune de a-și ținea tocmai în această zi întrunirea lor colegială la Blaj. Foști credincioși din București ai alesului vlădică sunt reprezentați prin dd. Ștefan Pop și Laurențiu Moldovan.

Pontificată de Păr. mitropolit, cu asistența PP. SS. Alexandru al Maramureșului și Ioan al Lugojului, în mijlocul unui impunător sobor de preoți, slujba consacării și-a desfășurat toată strălucirea și bogăția orientală a ritului nostru. Răspunsurile le-a dat corul Academiei de teologie, condus de Păr. prof. I. Florea. Urmând rânduelile liturgice, după ce preotul Vasile a fost înălțat dela onorata proție la mărita episcopie, liturghia a fost pontificată în continuare de nou consacratul arhiepiscop, din mâinile căruia au primit sf. cuminicătură concelebranții și alți credincioși. — La

□ □ Foiața „Unirii“ □ □

Perioada celor 400 de ani în destinele Creștinătății, adică ale Papalității

În cuvântarea sa din fața Sinedriului, temelie martirajului creștin, sf. întâiul Mucenic Ștefan, n'a putut trece cu vederea măsura în sute de ani a treptelor pe cari Dumnezeu le-a pre și prearânduit în iconomia mântuirii neamului omenesc. E vorba adică de textul următor: „Dumnezeu i-a spus (lui moș Avraam) că sămânța lui va locui într-o țară streină, va fi robită și va fi chinuită, 400 de ani“ (Fapte, 7, 6, 7). Perioada de 400 de ani, treapta urcătoare, căci Dumnezeu și mai ales Providența Sa nu pogoară ci înalță, este convențională. În Geneză făgăduința dată de Dumnezeu e formulată astfel: „Să știi hotărât, că sămânța ta va fi streină, într-o țară care nu va fi a ei, acolo va fi robită și o vor apăsa greu vreme de 400 de ani (15, 13). De fapt robia lui Israel în Egipt a ținut 430 de ani: „Șederea lui Israel în Egipt a fost de 430 de ani“ (Exod, 12, 40).

Toată istoria ce privește descoperirea dumnezească din perioada vechiului așezământ se suie precis pe acest fel de trepte de câte 400 de ani. Epoca judecătorilor ține 400 de ani, 400 de ani regalitatea indepen-

dentă, cu 400 de ani înainte de venirea Mântuitorului s'a închis canonul cărților V. Testament. Prezicerea datei exacte a venirii lui Messia își are temeiul în cele 400 (470 de fapt) de ani ai profeției lui Daniel.

Cele 400 de ani, convenționali, de fapt 430, pot să depășească în plus niciodată în minus, fiindcă darul lui Dumnezeu se revărsa bogat. Lucrul acesta se vede și în Creștinătate, cum se va vedea, și în rândul întâi în instituția dumnezească a Papalității, căci dacă Creștinătății Sale nu i-ar fi dăruit Dumnezeu un Papă și Papalitatea, Creștinismul n'ar fi avut cum să existe, n'ar fi fost cu puțință să (se) arate în veacurile viitoare nemărginita bogăție a Harului Său, datorită bunătății Sale, pe carea o arătă față de noi în persoana (Domnului nostru) Isus Hristos (Efeseni, 2, 7).

În cele dintâi 400 de ani Creștinismul a scos din viața politică pe cel mai mare și pe cel mai din urmă prigonitor al său, pe selavul din Diocleia și l-a trimis să cultive lăptucii de Dalmația. A dat culturii universale și vieții spirituale a omenirii pe cei 3 mari Dascăli ai Răsăritului și pe ceilalți 3 ai Apusului: Chiriac, Jeronim și Augustin. A desfășurat cele 4 peceți prezise de sf. Ioan în Apocalipsa sa, cele 4 sinoade ecumenice. Fiindcă nu e deloc exagerat și cu atât mai mult deplasat ca Sinodul ecumenic IV, cel din Calcedon (451) să fie așezat în periodul cel dintâi. Dacă cei 400 de ani convenționali sunt de fapt 430 și Mântuitorul a fost răstignit într'al 33-lea an

al erei creștine, sinodul din Calcedon intră într'acest period, pentru că dela 35-51 nici nu sunt decât 16 ani. Centrul de greutate în izbânda dumnezeiește strălucitoare a acestei epoci a fost Papalitatea și exclusiv. Ea a dat lovitură de grație Arianismului care mai mai impilase Orientul. Iar acest Orient, ca întotdeauna desorientat, mai mult ori mai puțin, ne-a dat ineleșanța Sinodului II ecumenic din Constantinopol care a repudiat pe sf. Grigorie, exilul sf. Gurădeaur, rușinea sinodului tâlhăresc dela Efes. Apelul la Papă al acestui sf. Ioan, Hrisostom, cel mai mare retor al Bisericii: „Decât gura lui Ioan să tacă, mai bine să-și opriască soarele razele sale“, pentru că din gura lui strălucind darul lumea o a luminat, înălțimea gândului smerit nouă arătându-ni-o, dovedea atunci și în veci rămânând această dovadă că nădejdea Creștinismului este la Papă, dacă și marele dascăl, marele retor, marele meșter de model al celei mai conștiincioase paștorării, tot în Papă și-a pus-o.

Cele 400 de ani următoare a desfășurat celelalte 3 peceți, dându-ne restul celor 3 sinoade ecumenice, biruința definitivă a cultului sf. Ioane la 841, recunoașterea de fapt a puterii temporale a Papii prin dașile lui Pepin cel scurt și în sfârșit cel mai mare act din ambele perioade: Încoronarea lui Carol cel mare de mână Papei, realizarea profeției pe care o a talmăcit așa de maestru marele Bossuet la înmormântarea Henrietei de Franța, Regina Angliei: Înțelegeți dară cei ce stăpâ-

sfârșitul slujbei, I. P. S. mitropolit *Alexandru* a rostit cuvântarea pe care o dăm în fruntea acestui număr, iar noul *Arhiepiscop* a răspuns, tâlcuind rolul și rostul preoției în zilele de ceașă morală prin care trece lumea noastră. Acest întâi cuvânt al noului vlădică îl publicăm, de asemenea, în coloanele acestui număr.

După s. Liturghie au fost recepții la reședința mitropolitană. Bunele doriri ale clerului nostru ca și ale Capitulelor reprezentate, apoi ale autorităților, școlilor și asociațiilor prezente, le-a tâlcuit Il. Sa păr. vicar *Dr. Victor Macaveiu*, iar sărbătoritul a mulțumit tuturor în mișcătoare cuvinte. — În cinstea evenimentului s'a dat o masă sărbătorească la reședința mitropolitană, participând, pe lângă capitularii, directorii de școli și profesorii de teologie, capii autorităților locale, precum și oaspeții distinși veniți la serbare din alte părți. În atmosfera familiară care a stăpânit, I. P. S. mitropolit *Alexandru* a închinat pentru sărbătoritul zilei, pentru Regele nostru și pentru capul crștinătății, Sfântul Părinte dela Roma. Au mai rostit toasturi: P. S. *Ioan* al Lugojului, prof. *Dr. Al. Borza* (în numele mirenilor încadrați în Agru), PP. canonicii *Ion Georgescu* și *Titus Malaiu*; d. *Emil Man* director F. R. N. și fost coleg de școală al sărbătoritului a citit o scrisoare de felicitare a d. *Victor Moldovan* secretarul gen. al F. R. N. — cu toții subliniind însemnătatea momentului și diferitele aspecte ale misiunii ce revine noului arhiepiscop — iar d. *Tiberiu Vornic* dela ziarul *România* a găsit accente calde pentru a proslăvi spiritul Blajului — etern, pe care-l reprezintă astăzi cu atâta distincție Il. Sa păr. *Dr. Victor Macaveiu*. — A răspuns tuturor *Prsf. Vasile*, exprimând calde mulțumiri pentru toate bunele urări și făcând nouă legătură că în slujba după care n'a umblat va căuta, ca și în trecut, să-și facă datoria cu toată inima și cu toată râvna. — Să ajute Dumnezeu!

*

Date biografice. Născut la Lodroman (Târnava-Mică), din părinții țărani *Petru* și *Agafia* — mutați la cele veșnice —, P. S. *Vasile* a început școala primară în comuna natală și a terminat-o în Blaj, unde isprăvește în pace și întâiele șase clase ale liceului, pe cele două din urmă mântuindu-le în răgazul scurtelor permisiile obținute de pe fronturile din Galiția și Italia, unde a fost dus în 1917. Trecând și bacalaureatul, în 1918 se înscrie la facultatea de drept a universității din București. În vara lui 1919 însă se hotărăște pentru teologie și, trimis la Roma, în Colegiul grecesc, se întoarce acasă în 1925 doctor în teologie și filozofie. Numit actuar la Oficiul arhiepiscopesc, la 1 Ianuarie 1926 este hirotonit preot de către mitropolitul *Vasile*, iar la 1 Februarie același an este profesor de drept și istorie bisericească la Academia de teologie din Blaj.

În 14 Iunie 1934 începe un nou câmp de muncă: protopop la București. Misiune grea, ostentivă, plină de grele răspunderi și slab răsplătită în cele materiale. Păr. *Vasile* o împlinește însă cu zel, cu seninătate, câștigând calde simpatii în rândurile mereu sporite ale credincioșilor din Capitală și din cele parohii răslețe ale Vechiului Regat. — Deși ales canonic la 21 Decembrie 1937, mai rămâne totuși la postul din București până la 6 Mai 1939, când se reîntoarce la Blaj, pentru că la 1 Octombrie 1939 să ia în primire importanta sarcină de rector al Academiei și Seminarului teologic, continuându-și, firește, activitatea și în administrația Bisericii, ca membru și referent al atâtor dicasterii și foruri.

Aici îl găsește numirea de episcop titular al Ulpianei, cinste și povară nouă, la purtarea căreia P. S. *Vasile* pleacă astăzi cu tot entuziasmul, cu toată vigoarea anilor și cu cele mai curate gânduri.

Noile salarii ale clerului. „Monitorul Oficial” din 8 Iunie — aniversarea Restaurației — publică Codul funcționarilor publici

„Regele Carol II”, care prevede și noile norme de salarizare, cu tabelele de încadrare corespunzătoare. Sosindu-ne știrea abia la încheierea foii, nu putem da în acest număr decât cifrele nouilor salarii ale clerului, rezervând eventualele completări necesare pentru un alt număr.

Cultul ortodox și unit: Patriarh, 55.000 lei; Mitropolit, 42.500 lei; Episcop 26.000; Arhiepiscop, 19.000 lei; Preot doctor în teologie, 6.000 lei; Preot licențiat în teologie, 5.500 lei. Preot cu institut teologic, cu bacalaureat sau diploma Școlii normale 5.000 lei; Preot cu 10 clase seminar din Basarabia 4.500 lei; Preot cu institut teologic, fără bacalaureat sau diploma școlii normale, 4.500 lei; Preot cu seminar de gr. II, 4.000.

Culte minoritare: Arhiepiscop 35.000 lei; Episcop 22.000 lei; Preot doctor în teologie, 5.500 lei; Preot licențiat în teologie 5.500 lei; Preot cu institut teologic, și bacalaureat 4.500 lei; Preot cu institut teologic fără bacalaureat 4.000 lei; Baș-Muftiu 22.000 lei.

Tabel transitoriu pentru încadrarea preoților cu studii inferioare. — Cultul ortodox și unit: Preot cu seminar de gr. I sau studii inferioare 3.500 lei. — Cultele minoritare: Preot cu studii inferioare 3.000 lei.

Răspuns în chestia „latinizației”

Nu aș vrea să-i fac proces de intenții, dar mi se pare că păr. *Ioan Mihail* vrea mai mult să deplaseze chestiunea, decât să colaboreze la clarificarea ei. Eu am pornit precizând că un tânăr cleric, un viitor preot, mi-a spus: „Vrem să introducem cultul Sfintei Inimi și în Biserica noastră”. Acel „vrem”, ca și pornirea unor frați, de a face inovații în slujbele noastre, mă pun pe gânduri, pentru că eu nu socotesc de îndreptățit a lua astfel de măsuri nici un membru al Clerului, ci dreptul acesta revine Sinodului provincial, sau — dacă ținerea unui astfel de Sinod e împreună cu greutatea — conferinței episcopale.

niți mulțimile și vă trufiți cu stăpânirea peste multe neamuri, că dela Domnul vi s'a dat stăpânirea și puterea dela cel prea înalt”, prin mijlocirea Papei că altfel nu se poate.

Al treilea period a dat pe marele *Hildebrand*, pe *Inocențiu III*, cel mai mare Papă al evului mediu, inițiativa Cruciatelor și ca o culme a primăției spirituale thomismul, incomparabila și dumnezeiasca filosofie catolică a Scholasticii. Dacă, într'acest period, s'a întâmplat nenorocirea cea mare a marelui schismă, de vină este numai *Michail Cerularie*, Patriarhul Iugănit, lipsă la cântar. Lipsa la cântar a unei nații a făcut poate ca acea nație să nu intre în spiritualitatea creștină ca bloc etnic. Într'adevăr, în Iulie 1054 scaunul sfânt al Romei n'avea titular. Curiei papale i s'ar putea găsi o vină, dar nu Papii și Papalității. Și ce spune proverbul că unde nu e cap e vai de picioare, în creștinism e așa: Unde nu e Papă, e vai de creștinism, uite cei aproape 1000 de ani (940) fac dovada hotăritoare. Vina lui *Cerularie* e ce spune Mântuitorul: Trebuie ca în lume să fie scandaluri, dar să fie acestea prin cari vin. Marea schismă a fost prezisă de sf. *Ioan* în Apocalipsă (20, 7): „Când se vor împlini cei 1000 de ani Satana va fi deslegat și va eși din temnița lui ca să înșele neamurile”.

Schisma, Satana deslegat nu mai poate fi promite de acum înainte Creștinismul, fiindcă Roma, noul Ierusalim, s'a pogorât din cer (Apocalipsa, 21, 2) și are într'ânsa răul

vieții vecinice, limpede ca cristalul (*Ibidem*, 22, 2).

Alți 400 de ani, ne dă Renașterea, înflorirea cea mai neașteptată a umanității, apogeul spiritualului în artă, apoteozarea frumosului, realizarea celui mai autentic idealism, operă și elaborat absolut și exclusiv al Romei și al papalității. Latinitatea: Italia, Franța și în parte Spania a dat istoriei strălucirea acestei epoci. Germania a dat blestemul și blestemățiile Reformei, precursora Bolșevismului și revoluțiilor fără sens și Dumnezeu, cu războiul de 30 de ani, care a făcut ca dintr'un sat de 200 de case să rămână 16. Ce erau Nemții, amestecătură 1 contra 70 sânge curat? Reforma i-a fărâmat pentru eternitate și le-a smuls coroana întăietății: Carnea și sângele celui mai numeros bloc etnic, Impărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni. Reforma nu a făcut Romei și Papalității atâta rău cât și-a făcut ei ineseși.

În sfârșit epoca treptei a cincina, spre 2000 de ani, aduce Papalitatea în vârful piramidei sociale universale, pe culmea drepturilor ei eterne. Dacă *Napoleon*, cel mai mare cuceritor, cel mai mare strateg — vezi *Austerlitz* cu celebrul răsărit de soare — cel mai iscusit general al lumii, mai pe sus — poate și din pricina c'a fost în urma lor — de *Hanibal*, de *Cezar*, de *Alex. Macedoneanul*, dacă nu se lega plutonierește de Papa, ba încă de 2 Papi, poate că azi dinastia lui ar fi guvernat Franța și cu ea lumea. Lipsit de imaginație — zice

Wells — *Napoleon* a căzut victimă uimirii, pricinui a de gloria-i trecătoare. Cel mai mare parvenit al veacurilor n'a parvenit să cunoască taina existenței lumii legată și intruchipată în urmașii sf. *Petru*.

Sinodul din Vatican, cel mai glorios, prin evlavie sa, Sinod ecumenic, mai presus de cel tridentin, tocmai în vremea când *Garibaldi* răpia Roma Papei, spulberarea modernismului, în care-și pusese Francmazoneria toate nădejzile, tratat din Lateran și în sfârșit, culmea cea mai înaltă de care mulți creștini sau așa zisi creștini nici nu-și dau, pentru că poate nici nu pot să-și dea, seama, Papa arbitru universal.

Mai trebuie 2 lucruri: Încheierea păcii într'acest conflict care, volens nolens, a înclețat tot Universul chiar dacă sunt încăerate numai 3 mari puteri și Unirea cea mare a Ortodoxiei și Anglicanismului cu Roma, fiindcă cele 380 de nebunii nu însemnează nimic și nu angajează nimic. Iar această unire ar fi fi împlinirea profeției sf. *Pavel* din sf. Tit 2, 13; Arătarea mării marelui nostru Dumnezeu și Mântuitorului *Isus Hristos*.

Este Papa acuma arbitru Universului? Da, este! Până nu demult, la 1901, când s'a suit pe tronul Crăesc-Cezaresc al Angliei *Eduard VII*, jurământul era așa: Jur să dărăm superstiția infamă care e masa catolică. *Eduard VII* n'a rostit tare ci numai șoptit acest jurământ și a manevrat să fie scos din constituția engleză. Cei 3 urmași ai săi nu l-au mai ju-

Păr. Mihaiu se miră, pentru că sunt contra latinizației, când ne place să accentuăm cu istoricii cei mai de seamă, că ne-am încreștinat în formă latină. Dar, frate dragă, noi de mai bine de o mie de ani am îmbrăcat formele ritului grecesc, slavizat în un timp, românizat de aproape patru sute de ani, pe care l-am știut potrivit astfel, încât azi e una cu neamul românesc. Și dacă Biserica unită a prins rădăcini așa de puternice, avem să o mulțămim și împrejurării că am păstrat ritul în toată curățenia lui, făcându-l rit românesc, rit național. Și aici stă marea înțelepciune a strămoșilor noștri, cari au știut să pună la punct așa de frumos această chestiune: „Inșă întru acest chip ne unim și ne mărturisim a fi mădulările sfintei catolicești Biserici a Romei, cum pe noi și rămășițele noastre din obiceiul bisericii noastre a răsăritului să nu ne clătească...“

Papii dela Roma în continuu au stăruit, ca să nu se amestece riturile, ci să se păstreze în toată curățenia. Până acolo s'a mers, încât înainte cu un an s'a recomandat și păstrarea bărbilor.

Când autoritatea în drept găsește de cuviință să se facă vreo schimbare, sau vreo inovație, o face. Așa avem cazul cu „Rânduiala pe scurt a s. Maslu“, așa avem cazul cu „Rânduiala pentru serviciul divin din ziua morților (Sâmbăta lui Lazar)“ (vezi cercularul arhidiecezan VI-1928). În acestea însă s'au păstrat intacte formele răsăritene. Așa înțeleg eu să se procedeze: de cei în drept, cu păstrarea formelor consacrate în Biserica noastră, nu de jos în sus, imitând, ca să nu zic măimutărind, sau făcând fiecare cum îl taie capul. Suntem de acord, părinte Mihaiu, după cum scrii, dar în practică purcezi altfel, după cum scrii mai târziu.

Și acum câteva răspunsuri:

Adorațiunea nu e numai a Latinilor. Ea e tot așa de cunoscută și practică și în

Răsărit. Rugăciunile din Orolighion și din Liturgier dela s. Cuminecătură nu sunt altceva decât exteriorizarea adorațiunii. Că în Orient nu sunt organizate asociații de adoratori, e pagubă. Important e faptul, că Orientul a cunoscut și cunoaște acest act de iubire față de Isus Euharisticul, l-a pus și îl pune în practică.

Apostolatul rugăciunii, Reuniunile Mariane, Agru etc., se găsesc în cuvintele Domnului: „Iarăși zic vouă, că de vor fi doi dintre voi într'un înțeles pe pământ, tot lucrul ce-l vor cere, va fi lor dela Tatăl meu cel din ceruri, căci unde sunt doi, sau trei, adunați în numele meu, acolo sunt și eu în mijlocul lor“. (Mat. 18, 19-20).

Binecuvântarea euharistică o avem așa de frumos la cele trei sfinte Liturgii. Se poate repeta după îndrumările autorităților superioare, pe lângă păstrarea formelor consacrate. Răul e, că nu se explică îndeajuns acest act și am ajuns acolo în unele părți, de se crede, că a asista la o vecernie împreună cu binecuvântare euharistică, înseamnă a implini porunca a doua bisericască.

Cultul s. Antoniu e frumos, ca și al s. Tereza, dar nu ți-se pare, frate dragă, că în forma în care se dă acum, atât la apuseni, cât și la răsăriteni, se merge prea departe? Mi-a fost dat adeseori, să văd, cum ating bani și lozuri de icoana s. Antoniu și a s. Terezia, ba am văzut, cu multă durere, că mai mulți cinstitori, și mai cu seamă cinstitoare, sunt la icoanele s. Antoniu și a s. Tereza, decât la icoana Preacuratei. Am mai găsit scrisori adresate s. Antoniu și s. Tereza, în care cereau să-i ajute să câștige la loterie, să le pedepsiască dușmanii, și odată am găsit o cerere de divorț. Să nu lăsăm să degenezeze cultul sfinților. De altfel părerea mea e una cu a s. Biserici, că Dumnezeu ascultă cu drag rugăciunile tuturor sfinților, și în mod deosebit ale Preacuratei.

rat, iar premierul de astăzi al Angliei, declară, Dânsul, cel mai moderat, cel mai cumpănit prim ministru al epocii noastre, declară public în Camera, fără nici un fel de menajament fără să-i pese de Anglicanii săi, că pacea se va face după cele 5 puncte statornicite de sf. Părinte în consistorul dela Crăciunul trecut. Când era numai Cardinalul Paccelli și primul Ministru al Papei se zicea despre dânsul că e cel mai mare cap (intelligență) politic al Europei, astăzi ci că e cel mai mare cap politic al lumii. Și dacă este așa, și este, Dumnezeu a voit așa.

În Maiu 1938 Fuehrerul Canțelar sau Cancelariul Fueherer, cum ar vrea Dlor căci, nimeni în lumea asta nu știe cum e sau cum ar fi mai bine, ducându-se la Roma — nu sunt nici 2 ani de atunci încoace — nici nu i-a trecut prin gând că Roma aceea are și un Păpă. Și acuma, par'că luna asta, omul său de politică externă dl Riebertrop a binevoit sau a trebuit, singur știe, nimeni nu poate preciza care termin e mai precis, a sărutat pantoful sf. Părinte. Iar când s'a plăns de comunicările la Radio-Vatican, sf. Părinte i-a înfățișat situația reală după cum a procedat cu Nicolae I, Papa Grigorie XVI în 1845.

Dl Rooswelt, așa cum, chiar dacă-i fac mutre sectanții celor 380 de nebunii din Statele-Unite se socotește îndatorat pentru demnitatea sa și onorat pentru drepturile divine ale Papei să lucreze, mână'n mână cu sf. Părinte spre a aduce pacea'n lume.

Patriarhii Orientului se adună în Sinod la Ierusalim, poate să fie ceva și din vesti-

tele cecuri englezești de cari s'a făcut atâta caz su prilejul soboraselor protestante. Este uimitor că pentru sf. Părinte Pius XII și Patriarhia din Fanar a făcut Te-Deum, la alegerea Sa ca Papă, Anglia stăpânește 30% din din Univers, fiindcă Anglia e catolică în toată nobilimea ei. Și de când franc-mozonieria nu mai stăpânește la curtea regală și în Episcopatul anglican nobilimea a luat ofensiva. S'a văzut capul Ducelui de Urnisor, ex Eduard VIII. Și vom mai vedea în curând fiindcă s'a ajuns în Anglia la conducerea Lordului Halifax, nu ministrul de externe de azi al mării Britanii, ci tatăl său: Anglicanismul nu poate da imperialismului englez armătura spirituală, singura și sigura cheazăie a durabilității și durtității sale.

Nu erau ca să urmărim măsura aceasta de 400 de ani la schismatici. La 1054 schisma. La 1453 (ce exa t?) căderea Constantinopolului. La 1821 spânzurarea Patriarhului — Grigorie pe nume — în poarta Fanarului. Intr'a treia perioadă sau Unirea sau Nirvana indiană.

Unirea ortodoxii, chiar ortodoxiilor cu Roma, este un fapt împlinit, deși în fapt nu există, de drept, incontestabil există. Căci unirea dela Florența, sare'n ochi. Rămâne acestui Orient să-și dea seama de ceea ce s'a făcut atunci la 1439 și să-și dea seama de ce face acum.

Să nu cum să ajungem să ne vie ordin de unire, dela Constantinopol!

Vox illa orthodoxa

Devoțiuni latinizante? Să le introduci în capela Sf. Tale și să le urmezi pe cele întroduse? Frate dragă! E o mare rătăcire să se creadă, că formele noastre răsăritene nu ar putea satisface toate lipsele și toate nevoile noastre sufletești. Am fost și eu în cura amărui. Nu am introdus nici o „latinizație“ dar am făcut în mod conștiințios slujbele noastre și am ajuns de aveam biserica plină nu numai la s. Liturgie, ci și la utrenie și la vecernie, la paraclise ca și la denii. Și nu sunt cântăreț, frate dragă, cum sunt mulți frați și cum stă așa de bine unui preot.

Sfatul meu e următorul: În locul devoțiunilor „latinizante“ să slujești cu deplină evlavie după rânduelile noastre și fi sigur, că nu va fi nici un scandal, nu se va face nici o spărtură în rândul credincioșilor noștri.

Cuminecarea concubinarilor e o chestiune închisă. Nu se pot cumineca pentru că trăiesc în păcate publice și la mărturisire nu pot să ne promită că nu vor mai păcătui. Sunt însă unii, cari divorțați la civili, și-au luat soț sau soție dela ortodocși și ei sunt de bună credință, că sunt cununați în lege și așa ține și lumea. Ce facem cu ei? Pare-mi-se că numai la aceștia te-ai gândit, pentru că de cei necununați nu poate fi vorba și cred că cu privire la ei toți preoții procedează la fel. Cu cei din urmă nu se procedează la fel, deși ar trebui o procedură unitară. Sunt de acord cu Sf. Ta. Sunt unii preoți, cari se tem, că procedând cu asprime, se va face spărtură în rândul credincioșilor. Regretatul Mitropolit Vasile spunea: „Biserica a pierdut Anglia pentru un concubinar. Dece să ne tement pierzând câțiva credincioși?“ Dar tot dânsul recomanda prudență, cât mai multă prudență.

Paștile. Intervenția e tardivă. S'a discutat pe larg în „Unirea“ înainte cu doi ani Poporul în mare parte știe face deosebire între Paști și s. Cuminecătură. Ceice se cuminecă în ziua de Paști, în multe locuri iau Paștile în loc de anafură. Pricina ignoranței e lipsa de instrucție religioasă și molitva dela Paști, în care se spune: „Invrednicește-i a veni fără osândă și a se împărtăși cu preacuratul Tău Trup și cu preacinstitul Tău Sânge, ca primindu-le cu vrednicie să fie părtași în părăției Tale...“ și apoi li-se dau Paștile. De altfel a da fraților pâne și vin în ziua de Paști e un obicei despre care ne vorbesc și cărțile liturgice. Numai să nu se facă confuzie.

De încheiere las să vorbiască Apostolul neamurilor: „Dacă pentru o mâncare fratelui tău se mâhnește, nu mai umbli potrivit iubirii. Nu pierde, cu mâncarea ta, pe acela, pentru care a murit Hristos“ (Rom. 14, 15) și: „Dacă o mâncare smintește pe fratele meu, nu vom mânca, în veac, carne, ca să nu aduc sminteală fratelui meu“ (I Cor. 8, 13). — Ne-am înțeles?

Pr. Octavian Popa

Vizite canonice. Preasf. Ioan al Lugojului, pentru vara acestui an a hotărât să viziteze parohiile din protopopiatul central. Inceputul l-a făcut în ziua de 19 Maiu cu parohiile Balinț și Părul, urmând, în 21 Maiu, Nevrincea și Valealungă, iar în 26 Maiu Ohabă, forgaciu și Coșteiu. Pe luna Iunie au fost vizitate parohiile Dobrești și Crivobara (29), Zgribești și Zorile (9), Buziaș și Silagiu (29), Scăiuș și Honorică (23), Hitiș și Racov (29), pentru Iulie (3) rămânând parohia Hitiș — Pretutindenea, pe unde a fost până acum. Înaltul Ierarh, a avut cuvinte de învățătură mângăietoare și incurajatoare pentru păstori și păstoriți.

Preotul Legii celei Noue

— Cuvânt rostit de nou hirotonitul întru episcop —

Dr. Vas. Aftenie

În aceste momente solemne, cele mai solemne din viața mea, am crezut să adâncesc cuvintele Mântuitorului dela Sf. Evang. Ioan, prin cari a întemeiat colegiul apostolic, alegând în mod oficial pe cei 12 Apostoli.

De Domnul Dumnezeu Tatăl să leagă două mari opere: Creația și Răscumpărarea. Dumnezeu când a făcut pe omul cel dintâi, l-a făcut după chipul și asemănarea Sa, ca să preamărească pe Creator. Dar omul, sedus de diavolul, cade în păcat, prin care fapt se rup relațiile dintre creator și creatură.

Dumnezeu, în bunătatea sa infinită, nu voește moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu. „Așa a iubit Dumnezeu lumea încât și pe Fiul său cel unul născut l-a dat“.

Vrea să ridice pe om din abisul unde a fost aruncat de păcat. — Și această ridicare a omului, această eliberare a lui din ghiarele diavolului, cu termen teologic o numim răscumpărare.

Iată marea operă a lui Dumnezeu în economia mântuirii neamului omenesc!

Pentru împăcarea și restabilirea armoniei între Creator și creatură, între Dumnezeu și om, era nevoie de un Om-Dumnezeu.

Această sublimă misiune a căzut în sarcina persoanei a II-a, a Fiului lui Dumnezeu, carele pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire s'a pogorât din ceruri, și s'a întrupat dela Spiritul Sfânt și din Maria Fecioara, și s'a făcut om“.

Dumnezeu Fiul, strein de natura omului pământesc, a trebuit să ia asupra sa toate roadele naturii omenești: umilirea cea mai adâncă, suferințele, ori moartea, dându-ne în schimb harul ceresc, mântuirea și fericirea de veci.

După isprăvirea misiunii sale pe pământ, unde a doua persoană dumnezeiască a rezolvit interesele mari între Dumnezeu și om, s'a înălțat la cer, ca acolo să fie interpretul omenirii pe lângă Dumnezeu Tatăl. Acolo sus este însărcinatul nostru de afaceri, este avocatul nostru viu, vorba Sf. Pavel: *Semper vivens, ad interpellandum pro nobis.* (Evr. VII. 25).

Dumnezeu însă voește ca toți oamenii să se mântuiască, pe toți să-i atragă la sânul său de Părinte și, în vederea acestui scop se folosește de misionarii Noului Testament, cari sunt *preoții*.

Isus rămâne preotul etern. Incetând însă, după înălțarea sa la cer, prezența lui vizibilă între noi, i-au luat locul persoane anume alese dintre oameni și aceștia sunt preoții. „Eu v'am ales pe voi“.

Preoții legii noue nu fac altceva decât să îndeplinească funcțiunile preoției Mântuitorului, care se folosește de ei ca de simple instrumente, cum zice Sf. Toma de Aquino: *Instrumentum Dei tamquam principalis agentis*. Și de aceea numește Conciliul tridentin pe preoți vicari ai lui Isus Hristos: *Sacerdotes sui ipsius vicarios reliquit*.

În concret: preoția catolică este *una singură*, fiind însăși preoția lui Isus Hristos, transmisă în diferite grade, episcopilor și preoților, ca ei s'o îndeplinească în locul său.

Este, prin urmare, preoția cea mai înaltă participare făcută de Dumnezeu oamenilor, cum zice Sf. Ioan Gură de aur: „Este dată acelora, ca să aibă puterea, pe care pre-

bunul Dumnezeu n'a voit s'o dea nici îngerilor, nici arhanghelilor“.

I. P. Sf. și Ex. Voastre, fiind preotul copia autentică a preotului Hristos, iar episcopul plinătatea acestei preoții, îmi voi da silința după puterile mele slabe să urmez și eu pe Dumnezeescul Invățător.

În temeiul poruncii lui Isus: „Mergând învățați“, îmi voi da silința să instruez credincioșii încredințați grijei mele de păstor. Mă voi trudi ca viața să aibă și mai multă să aibă“.

Iar ca noi preoții să fim siguri de ascultat, trebuie să călcăm pe urmele Mântuitorului și să luptăm cu armele pe cari El le-a întrebuițat: „Învățați dela mine că sunt blând și smerit cu inima“ (Mat. 11, 29). Blandețea și smerenia trebuie să fie icoana preotului Legii Noi. — Aceste sunt virtuțile prin cari blândul Isus s'a apropiat și a pătruns în sufletele celor mari și mici, deopotrivă.

Preotul trebuie să fie dragostea întruchipată. „Foc am venit să arunc pe pământ, și ce voiesc decât ca să se aprindă“ (Lc. 12,49). Și acest foc al dragostei ardea cu mai mai mare putere, când Isus a culminat în a și-o arăta față de noi dându-și viața pe lemnul Crucii. Și parecă rareori s'a simțit între oameni atât de mult lipsa acestei dragoste ca în zilele noastre. În cursul veacurilor s'a deslănțuit adeseori ura între oameni, dar nicicând cu atâta furie ca azi. — Iată rolul preotului mare! Să sâdească din nou dragostea între oameni și s'o propage chiar cu prețul vieții lui, dacă lipsa o cere.

El trebuie să fie asemenea Mântuitorului, razim pentru cei slabi și mângâitorul celor zdrobiți de durere. „Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinați și eu vă voi odihni pe voi“ (Mat. 11, 28).

În sfârșit, darurile și puterea preoțească culminează în puterea de a oferi Sf. jertfă a altarului, și în sfințirea credincioșilor prin administrarea sfințelor taine. Miles Christi, soldatul lui Hristos, nu cucerește nici cu aur, nici cu armele distrugerii din această lume, ci cu armele cuvântului plin de dragoste și a sfintei jertfe liturgice. Aceste sunt armele cu cari misionarii catolici au încreștinat o atât de mare parte din lumea păgână.

În felul acesta preotul este folositor, ba neapărat necesar pentru societate. El este pentru ea ce este sufletul pentru corp. Imprăștie viața morală în toate fibrele ei.

Indepărtând preotul din societate, rămân dogme religioase seci fără îndrumător și îndatoriri morale fără sancțiuni. În realitate nu mai rămâne altceva decât o filosofie pur teoretică și sceptică, cu sisteme deșantate. Va domina egoismul, vor triumfa pasiunile în trupuri, anarhia în intelectul uman și demoralizarea în inimi.

Fără preot se rup legăturile cari unesc pământul cu cerul, cari unesc pe oameni cu Dumnezeu. Dispare jertfa Sf. Liturghii, dispar altarele; nu mai există cult, nici idei religioase, și ca urmare omul încetează de a mai crede în răsplătirea binelui și pedepsirea răului în viața ce va să vină dincolo de mormânt. Care va fi urmarea la toate aceste? Pasiunile, nemai având nici un frâu, vor izbucni ca torenții ce rup zăgazurile ieșind din alvii. Oameni plini de ură și de violență, de do-

rința de răpire și ucidere, vor duce în lung și lat numai ruină, durere și groază.

Disprețul, ori indiferența față de preot și de credința în adevăratul Dumnezeu, este o adevărată plagă socială și dezastru pentru omenire.

În vremurile grele de astăzi, mai mult ca oricând, să ne înălțăm mințile cătră cer, cerșind dela Tatăl neamurilor pace pe pământ și între oameni bună învoire.

Să o facem cu atât mai vârtos, că vedem sub ochii noștri cum persoane și pături sociale, înainte streine de tot ce era sfânt și dumnezeesc, astăzi cercetează bisericile, ascultă slujbe și înalță rugi la Tatăl ceresc.

Bunătatea și dragostea lui Dumnezeu trebuesc cucerite prin bunătatea și dragostea noastră!

Numai în felul acesta se va împlini Scriptura: „...roada voastră va rămânea; și: orice ați cere dela Tatăl întru numele meu, să vă dea vouă“ (Lc. 15, 16)

Un indemn folositor. Indemnul ni-l dă d. prof. N. Iorga, sub titlul „O rugăciune care nu poate lipsi“, în „Neamul Românesc“ din 24-5-40:

„Nu e ființă omenească, pe care să n'o fi denaturat egoismul cel mai grosolan sau educația cea mai perversă, care să nu simtă nesfârșita milă a celor ce se petrec zi de zi, ceas de ceas, pe cele două mari câmpii de măcel, în care se infruntă patru nații, adesea de același sânge și cu atâtea legături în trecut, încât par făcute pentru o neconțință și roditoare colaborație. — E cel mai mare blâstăm pe care-l înscenează istoria, care nu va putea găsi termini destul de aspri pentru a pedepsi pe aceia pe cari cu siguranță-i va găsi ca vinovați și față de propriul lor popor.

Atâtea milioane privesc fără putere la îngrozitoarea dramă. Și soarta face ca și noi să fim, înșine supt amenințări, spectatorii ei îndurerăți, dar neputincioși.

Măcar ținuta noastră în tot ce facem astăzi să arate cât de mișcate sint inimile noastre, care, ele, nu pot să simtă nu numai pentru cea ce se petrece, dar și pentru motivele de unde vine.

Se ridică în biserică rugăciuni pentru Domnul țării, care stă de veghe, pentru Moștenitor, pentru „diregătorii satelor și ai orașelor“, pentru „cei ce se luptă pe Mare“. Alături să fie și una, plină de adâncă frăție omenească, pentru acei cari, sfărmași de ghiulele și de bombe, luptă din răsuputeri pentru sfânta Dreptate și libertatea tuturor“.

Credem că înțelegem perfect de bine gândul d. Iorga și ne însușim, adânc mișcați, sugestiile cari se desprind din el. — Toți cititorii noștri nu ne îndoim că vor face la fel.

Omenia trebuie să rămână. De câtăvă vreme „L'Osservatore Romano“, semioficiosul Vaticanului, nu ne mai sosește. Nu cunoaștem cauza. Știm însă că guvernul italian luase, încă săptămânile trecute, măsuri severe pentru a împiedeca răspândirea lui în Italia. Se prea poate că acum nu-l mai lasă să treacă granița.

Prin astfel de măsuri nu se poate însă înăbuși adevărul. El nu cunoaște granițe. În chip deosebit, *Cuvântul Sfântului Părinte Pius XII* găsește drum în lumea întreagă. Astfel, agenția „Rador“ comunică din Roma, cu data de 2 Iunie, rezumatul unei foarte importante alocuțiuni pe care a adresat-o Papa Colegiului Cardinalilor și prin ei lumii întregi. Iată acest rezumat:

„Papa Pius XII a adresat o locuțiune cardinalilor din Curie, reamintind precizările sale anterioare de atitudine în favoarea unei păci, juste, durabile și cinstitute. Papa s'a referit apoi la distrugerea valorilor intelectuale și morale, declarând că „normele juridice“ au fost distruse într'o măsură din ce în ce mai mare și că ele sunt înlocuite prin violență, care are prioritate asupra principiilor de etică și de justiție. Acest lucru se dovedește, mai ales prin faptul că sunt atrase în război națiuni cari, mai mult ca toate celelalte, s'au declarat totdeauna, prin tradiția lor, în favoarea păcii.

Papa a sfătuit părțile în luptă „să-și amintească totdeauna de obligațiile impuse de omenie, care nu-și pierde valoarea nici în timp de război“. — Inaltul Pontif și-a exprimat regretul său pentru felul cum sunt tratați necombatantii în mai multe regiuni, fel care nu corespunde câtuși de puțin principiilor omeniei. „Dumnezeu este martor pentru noi că, atunci când rostim acest adevăr necesar, nu suntem influențați nici de un spirit de parțialitate, nici de anumite considerente în legătură cu persoana mea“, a adăugat Papa. — „Nici o națiune nu este sigură că nu va fi victima demonului urei. Asemenea excese trebuie să fie avute în vedere în special de către autorități. Cu cât noi teritorii vor intra sub dominație străină, cu atât va trebui să se vegheze ca dreptul, omenia și justiția să fie respectate“.

Preoții în armata franceză. Deși formal sub regimul separațiunii Bisericii de Stat, real Franța nu respectă acest regim, ci revine la nobilele tradițiuni de fiică întâi născută a Bisericii Romane. Așa se face că, îndată, după izbucnirea războiului actual, Mgr. Sudour e numit directorul general al preoților militari francezi, conform legii dela 8 Iulie 1880, — lege încă în vigoare. Grație acestor măsuri, s'a putut organiza un excelent serviciu al preoților militari, cari au satisfăcut toate necesitățile sufletești ale Armatei franceze la Crăciun, în postul Paștilor, la învierea Domnului etc.

Preoții militari au împuterniciri speciale: altar portativ, absoluțiuni colective, comuniune viatic, dispensă de a trina (face trei liturghii) fără ajun euharistic. Mgr. Ruch, episcop de Strasbourg, hirotonește chiar trei preoți militari la Paștile 1940 în criptă catedralei sale. Atâția șefi de Armată dau ei înșiși răspunsurile convenite la liturghiile preoților-soldați.

În general, se constată o mare simpatie pentru preoți. De pildă, când regimentul se mută dintr'o localitate în alta, colonelul are de grijă ca preotul să fie așezat aproape de biserică. Atâția soldați semnaleză articolele de interes religios cefite de ei în ziare. Fac mici servicii cu cea mai mare plăcere (aduc cele necesare liturghiei, pregătesc mica gustare etc.)

E, firește, de atâtea ori și multă ignoranță și indiferențism religios. „Ce vrei să-ți mărturisesc? întrebă unul care nu s'a mărturisit de zeci de ani. Eu n'am păcate. Deși n'am fost la biserică de 20 de ani, totuși sunt și rămân catolic“, zice altul: Apoi atâția confundă diversele servicii divine: liturghia, vecernia etc. Preoții militari au și o revistă a lor „Le lien.“ „Numărul vostru, scrie în această revistă regretatul cardinal Verdier, misiunea voastră spirituală pe lângă comandantii și soldați cari au în mâinile lor destinele Țării, iradierea voastră în fața celor ce sunt în adevăr forțele vii ale națiunii, amintirea slujbelor voastre pe care acești soldați nu le vor uita nicicând, toate acestea dau misiunii voastre o importanță neegalată.“ (ig.)

Preoțime nouă

— Preoțimea care ne trebuie —

de Preotul Leon I. Sârbu

Din toate părțile se constată că lumea de azi e greu bolnavă. Poate mai greu ca oricând. Sufere de o criză morală înspăimântătoare.

Principiile Revoluției franceze, cari în v. XIX au schimbat înfățișarea politică a Europei, și progresul tehnic, care prin industrializare a modificat total structura socială a Europei și chiar a Americii, pe terenul ideilor au înlesnit dezvoltarea și lățirea raționalismului și a materialismului, cari împreună cu odraslele lor: socialismul, bolșevismul, rasismul ș. a., au răscolit din temelii echilibrul intelectual și moral al lumii întregi, dând origine la mișcări politice și sociale cari nu vreau să știe de Hristos și de învățăturile Lui mântuitoare și cari amenință tot mai puternic civilizația creștină, prevestind parecă vremuri cu adevărat apocaliptice.

Vicarul lui Hristos, Piu XII, a făcut în toamna trecută, diagnosticul societății noastre bolnave, cu aceste cuvinte lapidare: „Inceputul relelor peste a căror povârnișuri și prăpăstii drumul duce la mizeria spirituală și morală a vremii noastre, îl formează criminalele eforturi ale multora, de a detroniza pe Hristos, de a-L alunga din propria Lui împărăție; refuzul lor de a accepta legea adevărului dată de El; respingerea poruncilor acelei iubiri care este însăși suflarea de viață a împărăției Lui.“ — Rețeta tămăduirii prescrisă de Preaf. Părinte este următoarea: „Cinstirea lui Hristos pe tronul său împărătesc, recunoașterea drepturilor Lui regale, întoarcerea singuraticilor și a întregii societăți la legea adevărului și iubirii creștine: iată singura cale de salvare pentru omenire.“

În aceste vremuri de nesiguranță și desorientare generală din pricina că lumea s'a îndepărtat de Hristos, Vicarul Domnului ne strigă: „Iată Împăratul vostru“ (Ioan 19, 14), Iată Mântuitorul nostru! „Oportet illum regnare“ (1 Cor. 15, 25); adevă: El - Isus Hristos - trebuie să domnească, prin învățătura Sa, prin poruncile Sale, prin harul Său, prin preoția Sa. Renașterea spirituală și mântuirea lumii nu poate veni decât prin Isus Hristos și preoții Săi.

În aceste timpuri de mari prefaceri și transformări în viața țărilor și a neamurilor, cu atâtea curente de viață și încrucișări de idei, nici un creștin conștiu și mai ales nici un preot nu poate rămâne indiferent față de această stare de lucruri. Nu ne poate fi tot una, dacă această transformare se va face „cu noi ori împotriva noastră“ sau, mai bine, „cu Hristos sau împotriva lui Hristos“ și a Bisericii Sale.

Noua ordine a lucrurilor va trebui clădită, cu orice preț, pe stânca nesurpată a credinții, a dreptății și a iubirii. Altfel nu poate urma decât începutul prăpădului general. Dela toți cei buni se așteaptă — dela mireni și clerici, dar mai ales dela acești din urmă — să pornească marea cruciată a apostolatului așteptat de vremuri.

Mântuirea nu se poate afla — a spus Sf. Părinte — decât numai la Hristos, piatra unghiulară a istoriei. Din înclăștarea satanică a celor răi împotriva celor buni, El — Regele veacurilor, Comandantul celor buni, — fără îndoială va avea biruința și de data aceasta, ca întotdeauna. Christus vincit, Christus reg-

nat, Christus imperat: Hristos, Împăratul împărățiilor, va avea învingerea, stăpânirea și împărăția în veci.

În împrejurările actuale deci, mai mult ca oricând, privirea și pașii tuturor celor buni trebuie îndreptați spre Mântuitorul. Cei chemați ca să îndrume lumea la Hristos, să-L arate, să-L facă tot mai cunoscut și mai iubit sunt aleșii Domnului, preoții de azi și de mâine.

Chemările la preoție însă, din zi ce merge, par a fi tot mai puține. Alarma a dat-o P. Străjeru, în articolul „Fenomen îngrijorător“, din nr. 39—1938 al „Unirii“. Atât în acel articol cât și în cel care a urmat în nr. 40, intitulat „Ziua Seminarului“, s'au făcut câteva observații și sugestii potrivite pentru tămăduirea răului. De atunci și până azi au urmat în „Unirea“ mai multe articole, cari au evidențiat nu numai sugestiile ci și faptele, într'adevăr mișcătoare, cum sunt gestul câtorva persoane generoase cât și al parohiei noastre din Făgăraș, cari s'au angajat să pună la dispoziția Seminarului din Blaj suma necesară pentru întreținerea gratuită pe anul școlar 1939-1940 a câte unui cleric.

Problema vocațiunilor preotești, și deci problema Seminarului, fiind una din cele mai însemnate probleme ale Bisericii noastre, trebuie neconținut menținută pe primul plan al preocupărilor noastre. Mai ales astăzi, când sunt în perspectivă o mulțime de pensionări, și când — și altfel — avem atâtea posturi bisericesti fără strajă, și când nenumărate primejdii ne pândesc credincioșii din toate părțile.

Criza vocațiunilor preotești trebuie să dea de gândit tuturor celor ce au la inimă câtuși de puțin, viitorul Bisericii și al neamului. Pentru că, nu ne poate mulțumi orice soluționare a ei, odată ce vremurile mari și grele pretind o *preoțime nouă*.

Avem nevoie de o preoțime nouă formată în Seminare ținute în cele mai bune condiții sub toate raporturile, „care să corespundă întru toate menirii sale“ (Papa Piu XI, în Encicl. Ad Catholici sacerdotii); de o preoțime tânără și suficient de numeroasă, care să ocupe și să stea cu vrednicie la posturile de veghe și de luptă.

Uraganul războiului, — care cu exploziile lui catastrofale face să sboare în aer deodată cu mașinile, ruginite tradiții păcătoase și împietrite ale unei lumi care numai cu numele e creștină, — nu peste mult va trece. Încălțarea între neamuri va lua sfârșit. Dar încăierarea între bine și rău va continua mai departe... De aceea, mai ales *preotul* de mâine, trebuie să fie adevărat *inger al luminii*, cât mai bine pregătit și înarmat, cu armele științei și ale sfințeniei pentru a se încinge, cu cele mai mari șanse de izbândă, la luptă ce trebuie s'o ducă, pe viață și pe moarte, cu Stăpânul întunericului, cu Lucifer și cu uneltele lui, cari caută să agite când steagul roșu al revoluției, când steagul negru al prăpădului infernal.

Vrem ca preotul de mâine să se poată pregăti în așa fel încât să poată fi *cât mai conștiu de demnitatea și sublimitatea chemării sale*, așa cum a înțeles Sf. Ioan M. Vianey, care a exclamat odată zicând: „Ah, preotul e ceva foarte mare“; apoi cu fața năpădită de lacrimi a continuat zicând: „Numai în cer vom cunoaște imensa și incomparabila noastră“

stră demnitate. Aici pe pământ e cu nepuțință, fără a muri de iubire. Preotul e un al doilea Hristos. „Post Deum, terrenus Deus“ adeca: După Dumnezeu cerului, preotul e totul. În mâinile preotului sunt: mărirea lui Dumnezeu, mântuirea sufletelor și fericirea veșnică, în timp ce mai marii lumești au în mână lor timpul care trece și trupurile, cari devin cadavre. — Napoleon a spus odată cu oarecare amărăciune: „Preoții comandă sufletelor iar nouă nu ne lasă decât... cadavrele“.

Oh, cât e de măreț preotul când jertfește la sf. altar! Acest spectacol a făcut să tresare inimile Sfinților, cari contemplând pe Mielul lui Dumnezeu, ținut în brațe de preot, cu tot dreptul au exclamat: „Oh, formidabile et admirabile sacerdotium!“ E înfricoșată cu adevărat și minunată puterea preotului, care de câte ori liturghisește ar putea spune Domnului voalat sub sf. specii: „Fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut“.

Vrem ca preotul de mâne să fie evlavios și jertfelnic; să liturghisească des, zilnic, dacă numai se poate, nu rar, pentru că, chipurile, atunci ar sluji cu mai multă evlavie; și mai ales nu numai atunci când ar fi „musai“, pentru că Hristos care a spus: „Aceasta să o faceți întru pomenirea mea“ (L. c. 22, 19), vrea cu totul altceva. Vrem preoți cari să iubească tot mai mult Orogionul și toate mijloacele de sfințire personală: meditația și examinarea zilnică a cugetului, apoi mărturisirea, barem lunară, dacă nu mai des, și a. m. d., preoți, a căror inimă să ardă de dragoste față de Dumnezeu, față de euharisticul Isus, preoți cari să aprindă opaițul din fața altarelor, iar unde arde să nu-l mai lase să se stingă vreodată.

Vrem ca preoții de mâne să fie disciplinați și curajoși, ofițeri iscusiți ai oștirii sfinte, degajați de ale lumii interese meschine, cari dacă vor fi celibi, să nu fie robii rudeniilor, iar dacă vor fi căsătoriți, să nu fie robii familiei. Fie căsătoriți, ori celibi, numai să fie într'adevăr preoți buni după dorința Preasf. Inimi a lui Isus! Vrem apoi preoți eroi, mucenici și sfinți, cari să fie gata a sacrifica totul — chiar și viața, dacă ar fi de lipsă — pentru Biserică și Neam; — preoți pe cari să poți conta oricând și totdeauna; preoți cari — atunci când vor auzi din partea Statului Major al Bisericii noastre, comanda de luptă activă ori pasivă, împotriva atitudinii acelora cari, nesocotind porunca vremii, vreau să rezerveze pe mai departe Bisericii lui Inochentie Micu rolul de cenușotcă, — să fie alături, cot la cot, și să urnească puvoaie întregi de norod, conștii că este nu numai român ci și creștin, creștin integral. Sunetul de alarmă nu mai poate întârzia, — mult până la limpezirea situației internaționale, dacă cumva nu se va ajunge la unirea de toți cei buni dorită, — pentru că Biserica mucenicului Inochentie, alui P. Maior, Gh. Șincai, T. Cipariu și Aug. Bunea nu mai poate răbda umilirile și nedreptățile de tot felul și la lot pasul mai ales în zile de praznic național, când ar trebui să fie frăție și bucurie peste tot. Nu mai poate răbda! A răbdat și a înghițit prea multe până acum!

Tocmai de aceea, ca mâne, avem nevoie de preoți cât mai disciplinați, cari după hirotonire primind ordinul să meargă în cutare parohie, poate mai slăbuță sau nu tocmai pe plac, ori de ce motive ar fi determinat, — să nu riposteze: „Nu mă duc, ...să meargă acolo un celibi“, ci să asculte. Vrem preoți disciplinați, cari, ori câte merite ar avea, atunci când nu li se conferiște parohia cerută, să nu spună nici în glumă, nici în mânie:

„că trec la ortodocși“ sau alte năsbuții și calomnii la adresa superiorilor; — preoți cari, chiar și atunci când greșala și nedreptatea ar fi evidentă totuși să se știe stăpâni și resemna, și să știe aștepta, pentru că, — de o parte „errare humanum est“, iar de altă parte nu se cade ca chiar el — locțiitorul Domnului — să se poarte ca cei ce n'au credință, când e lucru știut că Domnul nu părăsește decât pe ceice-L părăsesc; și mai ales nu pe slugile Sale credincioase.

Avem nevoie de preoți, cari să iubească uniforma de ofițeri ai oștirii lui Hristos, încât să le fie dragă, mai mult ca ori care alta din lume. Vrem preoți cari s'o poarte nu numai când e „musai“, ci totdeauna, fie și numai așa zisul „civil canonic“, așa cum cere Dumnezeu prin dispozițiile Bisericii.

În legătură cu aceasta, Ms. Bourdoise care, împreună cu Berulle și Sf. Vincențiu de Paul, a fost renovatorul spiritului preoțesc din Franța v. XVII, nu putea suporta la preoți nici măcar aparențele relaxării, de aceea spunea: „Unii pictori așa de prost pictează, încât, dacă pictează d. p. un cal, ca să se știe că ce au pictat ar trebui să se scrie pe tablou: *acesta-i un cal*. Deasemenea văzând pe cutare sau cutare preot, ar trebui să i se scrie pe pălărie: *acesta-i un preot*“. Măne-când de aci, vrem preoți cari de pe felul cum se îmbracă și cum vorbesc, de pe felul cum judedă și mai ales cum se poartă în diferite împrejurări (nunți, pomeni), în public și în familie, peste tot, să se poată observa ușor că sunt adevărați preoți și că n'au lipsă de inscripție pe pălărie, — cum au cantonierii — ca să-i poți cunoaște că într'adevăr sunt preoți. Vrem preoți despre cari să nu se poată spune nici când: „uite popa, nu e popa“.

Vrem ca preoții de mâne să fie cât mai conștii de răspunderea mare pe care o au în fața lui Dumnezeu; preoți cari nu în zadar cunosc Dogma și Morala, pentru că le urmează; preoți, cari să nu dea „cele sfinte căinilor, deslegând în mod conștient pe aceia pe cari Dumnezeu nu-i va deslega niciodată, atâta vreme cât sunt așa cum sunt; preoți, cari întemeind familie, să și-o modeleze în sfințenie după chipul familiei din Nazaret și să și-o împodobească cu atâtea odrasle câte a hotărât Cel de sus; cari să dea bisericii preoții cei mai buni și misionari, călugărițe și călugări. Vrem preoți, cari dacă sunt celibi, să-L urmeze pe Domnul, cât mai de aproape, pe calea desăvârșirii.

Numai astfel de preoți, cari prin viața lor vor fi pildă vie, cari se trudesesc a trăi după dorința arzătoare a Preasf. Inimi a lui Isus, vor putea edifica sufletește pe credincioși; numai așa vor avea greutatea de lipsă cuvintele predicilor lor. „Liber laicorum, vita clericorum“ (Massillon), adeca; regula de conduită a mirenilor este viața preotului. Faptele sunt mai convingătoare ca vorbele! — Spiritul de credință și de jertfă, energia morală și cinstea, noblețea și demnitatea vieții numai atunci vor înflori așa cum e de dorit, în sufletele credincioșilor, când mai întâi vor produce roadele așteptate în conduita noastră a preoților.

Nu ajunge să constatăm că avem nevoie și că vrem preoți cu adevărat buni, bine formați din toate punctele de vedere; *ingeri ai luminii, conștii de demnitatea și sublimitatea chemării, evlavioși și jertfelnici, disciplinați și curajoși și a. m. d. p.*, ci să vedem, să ne facem — sine ira et studio — un *serios și sincer examen de conștiință, dacă în actualele împrejurări* atât de grele, cu lipsuri

și mizerii materiale, cu jumătățile de măsuri și cu metode învechite de pregătire preoțească, *mai e posibil să ajungem la preoțimea nouă*, care se așteaptă pentru vremuri noi, aproape apocaliptice? Și fiind că ne-am făcut de mult acest examen, răspundem îndată — rămânând datori a dovedi în viitorul apropiat, ceea ce cu durere trebuie să spunem acum: *e foarte anevoioasă, ca să nu spunem că-i imposibilă, formarea preoțimii noi, așa cum e cerută de porunca vremii*.

Vremurile mari și grele — a spus de curând I. P. S. S. Mitropolitul, la congresul dela Dumbrăveni — reclamă hotăriri eroice.

Datorința noastră a tuturor — preoți și mireni, — dar mai ales a noastră a preoților, este ca să contribuim cu toții prin ajutoare spirituale și materiale, în limita posibilității, la formarea preoțimii noi.

Deocamdată să ne rugăm noi, și să-i învățăm pe cei mici și nevinovați a cere zilnic: „Dă Doamne, Bisericii tale, preoți buni, mulți și sfinți.“

Telegrame. Din ședința a doua a Congresului agrist dela Dumbrăveni s'au expediat următoarele două telegrame omagiale:

Sanctității Sale Papa PIUS XII

Clerul și poporul român unit din Arhidieceza de Alba Iulia și Făgăraș intrunit în congresul „Agru“-lui și al „Umfru“-lui, la Dumbrăveni, se unesc în cruciada de rugăciuni pentru pace inițiată de Sanctitatea Voastră și Vă asigură de dragostea lor filială și de atașamentul cel mai perfect către sfântul Scaun al fericitului Petru, vicarul lui Hristos pe pământ, cerându-i binecuvântarea apostolică.

Majestății Sale REGELUI CAROL II

Asociația generală a Românilor Uniți și Uniunea Femeilor Române Unite din Arhidieceza Blajului, întrunite la Congresul comun anual la Dumbrăveni, prezintă Majestății Voastre omagii filiale și asigurarea devotamentului neclintit către Tron și Țară, gata pentru toate jertfele, spre gloria Dinastiei și veșnica dăinuire a României.

Drept răspuns la telegrama dela Dumbrăveni, s'au primit tot telegrafic, celea ce urmează:

Majestatea Sa Regele mă însărcinează a Vă transmite înalte mulțumiri pentru sentimentele de devotament exprimate de Înalt Preasfinția Voastră în numele Asociației Generale a Românilor Uniți și a femeilor Române Unite din Arhidieceza Blajului, cu prilejul congresului ținut la Dumbrăveni.

Mareșalul Curții Regale
CONSTANTIN FLONDOR

Știri mărunte

Personale. Ven. Ordinariat al Clujului a numit pe pâr. *Gavril Deac*, paroh-protopop din Buciumi, la Surduc, în aceeași calitate, iar pâr. *Anton Bug* din Sângeorz-Băi a fost numit paroh, tot acolo.

— Veneratul Ordinariat al Maramureșului a făcut mai nou următoarele schimbări în sânul clerului eparhial: *Mihai Sabău* din Coștiui a fost numit la Ocna-Șugatag; *Simeon Cristian* dela Serviciul Administrativ, la Cămărzana, iar nou hirotonitul *Nicolae Mare* a fost numit actuar la Serviciul Administrativ Central eparhial.

MITROPOLIA ROMANA UNITA — BLAJ

TABLOUL

catedrelor vacante dela școlile secundare române unite din BLAJ

Tipul școlii	Școala	Nrul de ordine al catedrei	Catedra	Observări
E.	Liceul român unit de băieți »Sf. Vasile cel Mare«	7 9 10 11 12 17 18 22 23	L. Latină L. Franceză L. Franceză L. Germană L. Germană Filosofie-Drept Filosofie-Drept Fizico-chimice Fizico-chimice	
C.	Liceul de fete român unit	3 4 5 6 9	L. Română L. Latină L. Latină-Elină L. Franceză Geografie	
C.	Școala Normală română unită de învățători	4 11	L. Franceză Științele agricole Pedagogie II.	
C.	Școala Normală română unită de învățătoare	2 5 8 11 13	L. Română Pedagogie II Matematici cu Fizico-chimice Științele agricole Lucru de mână-Țesut	
D.	Liceul Comercial român unit de băieți	1 2 3 4 5 6 8 9 10 11 12 13 14	L. Română L. Franceză L. Germană L. Italiană Geografie Istorie Științele comerciale Științele comerciale Șt. naturale-Fizico-chimice Șt. naturale-Fizico-chimice Științele juridico-economice Matematici Caligrafie-Desen	
D.	Liceul comercial român unit de fete	1 2 3 7 8 10 11 12 13 14	L. Română L. Română-Franceză L. Germană Șt. comerciale Șt. comerciale Științele naturale-Fizico-chimice Științele naturale-Fizico-chimice Științele juridico-economice Matematici Caligrafie-Desen	
A.	Gimnaziul industrial român unit »Sf. Iosif«		Una catedră de profesor partea științifică Una catedră de profesor partea literară Două posturi de măestru lăcătușerie	
	Școala urbană de gospodărie gr. I. română unită		U. a catedră de prof. part. lit. Una catedră de măestră bucătărie Una catedră de măestră spălat-călcăt Una cat. de aj. de măestră ornamentație Una cat. de aj. măestră țesut Una catedră de măestră menaj	

Nou canonic lugojan. In locul rămas vacant după stingerea din viață a regretatului Dr. Ioan Marianescu, capitlul lugojan, sub presiunea Preasf. Ioan, a ales pe păr. *Virgil Pop*, paroh și protop. on., din Hunedoara. Noul demnitar bisericesc a activat până acum în cinci parohii (Gârliște, Bârcea mare, Clopodia, Lonea și Hunedoara), pretutindenea depunând stăruințe pilduitoare pentru mai binele parohiilor și a sufletelor enoriașilor săi. Mulțumită zelului său s'a clădit impunătoarea biserică din Lonea și s'a adus în starea-i de azi cea din Hunedoara. A muncit și pe teren literar, încă din tinerețe. Pe lângă articole cu miez prin gazete și reviste, a scos și trei broșuri: *Chestia unirii bisericilor*; *Glasul Unirii*; *Monografia parohiei Clopodia*. — Felicitările noastre noului canonic lugojan!

Blăjan premiat. Aflăm cu mare bucurie că distinsul nostru profesor *Ștefan Manciu* a obținut premiul de 50,000 lei dela Academia Română, pentru lucrarea prezentată în manuscris „Așezările românești în Ungaria și Transilvania în sec. XIV și XV”. Raportori au fost dd.: S. Dragomir, I. Lupaș și Alex. Lapedatu. Păr. Șt. Manciu e al doilea blăjan premiat de înaltul nostru areopag cultural, întâiul fiind T. Cipariu. Au mai fost elogiați, dar nepremiați: Augustin Bunea, Victor Smighelschi, asile Suci etc.

Misiuni poporale. Ultimul număr al „Sionului Românesc” din Lugoj (31. V. 40) înregistrează faptul îmbucurător că „Reuniunea de misiuni” a eparhiei lugojene a organizat în Paresimile acestui an sfinte misiuni poporale în parohiile: *Coșteiu mare, Parfa, Clapodia, Greoni, Liebling, Vărădia, Sălașul de jos, Bocsig, Cârnecea, Isroni și Balșa*, misionari fiind părinții preoți Ienea, Dr. N. Brinzeu, Dr. P. Suci, Iosif Popa, Ioan Pop, V. Deciu și Șt. Bălan.

Locale. Dumineca viitoare, de praznicul Ss. Rusalii, va predica în catedrală Il. Sa Dr. *Victor Macaveiu*, prepozit capitular, iar a doua zi de Rusalii va predica păr. *Ioan Moldovanu*, canonic mitropolitan.

Cursuri binevenite. Cu concursul călugărițelor noastre din capitala Ardealului, păr. *Pompeiu Onofreiu* ține, în fiecare Duminecă după masă, cursuri de educație religioasă-morală, pentru servitoarele române din Cluj. Aceste cursuri se țin la căminul „Sf. Tereza” din strada Avram Iancu 58. Familiile cari au în serviciul lor române unite nu pot face lucru mai creștinesc decât trimițându-și regulat servitoarele la școala de instrucție și pietate ce li se face acestora cu atâta devotament și desinteres dictat de dragostea lui Hristos.

† **Dr. Vasile Pinte**, medic de circumscripție și medic C. F. R., a încetat din viață la Timișoara, în 26 Maiu c., împărlășit fiind cu cu SS. Taine. — Fie-i partea cu cei drepti!

Intruniri colegiale. Toți frații colegi, cari au terminat „Școala Normală de Învățători” la Blaj, în an. 1900, sunt rugați a lua parte la întrunirea noastră colegială, ce va avea loc în ziua de 24 Iunie, a. c. în Blaj. Pe cei ce vor lua parte îi rog să mă anunțe. La revedere! — *Zaharie Macaveiu*, f. s. rev. școl. pens.

— Absolventele *Liceului român unit de fete din Blaj*, promoția anului 1930, aflătoare în localitate, au hotărât ca întrunirea de 10 ani dela absolvirea liceului, să aibe loc în ziua de 23 Iunie 1940. Colegele care doresc să participe, sunt rugate a se anunța până la data de 20 Iunie d-nei Bubița Bucur-Mesaroșiu, în Blaj.

In conformitate cu dispozițiile Art. 12 din Legea specială decretată cu Nr. 2799 din August 1929 asupra raporturilor dintre școlile confesionale române din Brașov, Blaj, Beiuș și Ministerul Educației Naționale, se publică catedrele vacante din învățământul secundar dar de orice categorie, atât al băieților cât și al fetelor, dela școlile secundare române unite din Blaj.

Cei cari doresc să fie numiți profesori sau măestrii cu titlu provizoriu sau să fie transferați la vreuna din catedrele vacante dela aceste școli, sunt înștiințați, că pe lângă condițiile prevăzute de art. 36 din Legea Învățământului secundar, trebuie să îndeplinească și următoarele condiții prevăzute de art. 10 din menționata lege specială: La Blaj să fie de religie ortodoxă, teologie sau cel puțin studenți în teologie. Profesorul bărbat, care cere definitivarea va trebui să fie și preot hirotonit.

Cererile însoțite de acte doveditoare a îndeplinirii condițiilor de numire în învățământul secundar se vor înainta până în 29 Iunie a. c. cel mai târziu. Consistorului Arhiepiscopesc din Blaj, care va face numirea pe 1 Septembrie 1939, potrivit dispozițiilor prevăzute de Art. 12 din Legea specială.

BLAJ, din ședința consistorială ținută la 4 Iunie 1940.

DR. ALEXANDRU NICOLESCU
Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Blaj